

ZDZISŁAW LATOS

ur. 1933; Ludmiłówka

Miejsce i czas wydarzeń	Ludmiłówka, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Ludmiłówka ; II wojna światowa ; okupacja niemiecka ; okupacja hitlerowska ; prasa konspiracyjna ; konspiracja antyhitlerowska ; represje niemieckie ; Niemcy ; alkohol ; dobry Niemiec

Za dużo wiedzieliśmy

Chociaż działalność ruchu oporu była tajna, przed nami, dziećmi, nic nie dało się ukryć. Za dużo żeśmy wiedzieli. Ja bym nigdy nie powiedział, jakby Niemcy mnie złapali. Nieraz w domu mówili: „tylko żebyś nikomu nie powiedział”. Przychodziła do nas prasa konspiracyjna. Ojciec chował ją, a ja podpatrzyłem, wziąłem to i z kolegami zaczęliśmy czytać. To już był 1943, może 1944 rok. Jak leciał samolot, to chowaliśmy, żeby nie zobaczył. Człowiek był naiwny. W tamtym czasie to nie mógł zobaczyć, dzisiaj to mógłby. Wiedzieliśmy, gdzie jest składowana broń. Za dużo człowiek wiedział, na szczęście do tragedii nie doszło.

Było parę takich akcji w Ludmiłówce, że wioska została otoczona, a mężczyźni byli zabierani i rozliczani z kontyngentów. Ojciec parę razy tego uniknął, bo użył fortelu. Przed wojną chorował na kręgosłup. Był leczony w Krakowie i dostał łóżko gipsowe. Leżał w nim pół roku. Później wyzdrowiał, a to łóżko było na strychu razem ze zdjęciami RTG. Podczas oblawy niemieckiej ojciec wyciągał zdjęcia na stolik i kładł się na to łóżko gipsowe. Przyszedł Niemiec, popatrzył – kaput. Raz oblawa miała miejsce latem. Zboża były prawie wykłoszone. Niemcy otoczyli Ludmiłówkę. Jeden z nich przyszedł do naszego mieszkania – wszyscy struchleliśmy. Ja z bratem stanąłem pod ścianą. Ten Niemiec popatrzył na nas, wyjął portfel, pokazał zdjęcie. Miał dwóch synów, takich jak my. Pogłaskał nas po głowie. Wyjął manierkę, kazał dać szklankę i polał. Wtedy pierwszy raz kosztowałem wino. Było cierpkie, więc się skrzywiłem. Był niezadowolony, ale nic nie zrobił. Posiedział chwilę i poszedł.

Data i miejsce nagrania	2016-02-26, Urzędów
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"